# ЎСМА ГЕНЕЗЛИ МЕХАНИК САРИҚЛИКДА КАМ ИНВАЗИВ БИЛИАР ДЕКОМПРЕССИЯНИНГ ЗАМОНАВИЙ ИМКОНИЯТЛАРИ

**Эгамбердиев Д.М**
**Туйев Х.Н**
**Якубов И.Й**
Республика ихтисослаштирилган онкология ва радиология илмий-амалий тиббиёт маркази
https://doi.org/10.5281/zenodo.24163955

**Долзарблиги.** Ўсма генезли механик сариқлик панкреатобилиар соҳанинг хавфли ўсмаларида учрайдиган муҳим клиник синдром бўлиб, ўт оқимининг бузилиши, холестаз ва жигар фаолиятининг пасайиши билан кечади. Обструкциянинг узоқ давом этиши холангит, озиқланиш ҳолатининг ёмонлашиши ва беморнинг умумий аҳволи оғирлашишига олиб келиши мумкин. Сариқлик онкологик даволашни бошлаш ҳамда режали радикал операцияни ўтказиш имкониятини чеклаши сабабли билиар декомпрессиянинг ўз вақтида бажарилиши клиник аҳамиятга эга. Бироқ декомпрессия усулини танлаш фақат билирубин даражаси билан белгиланмайди: ўсманинг жойлашуви, резектабеллиги, холангит мавжудлиги ва кейинги даволаш режаси ҳам ҳисобга олинади. ЭРХПГ орқали стентлаш, эндоскопик ультратовуш назоратида дренажлаш ва трансгепатик аралашувлар турли анатомик шароитларда қўлланади. Ушбу усулларнинг мавжудлиги бемор учун мақбул йўлни танлаш имконини кенгайтиради, аммо асоратлар хавфи ва марказ тажрибасини баҳолашни талаб қилади. Шунинг учун кам инвазив декомпрессиянинг кўрсатмалари ва усуллар ўртасидаги ўтиш тактикасини аниқлаш замонавий жарроҳликнинг долзарб вазифасидир.

**Материаллар ва усуллар.** Тезис ESGE нинг билиар стентлаш бўйича 2023 йилги ва терапевтик эндоскопик ультратовуш бўйича 2026 йилги тавсиялари асосидаги адабиётлар шарҳидир. Дистал ўсмали обструкцияда эндоскопик ретроград холангиопанкреатография (ЭРХПГ), эндоскопик ультратовуш назоратида дренажлаш (ЭУС-БД) ва тери орқали трансгепатик билиар дренажлашнинг танлаш мезонлари таҳлил қилинди. Шахсий клиник кузатувлар келтирилмаган.

**Натижалар.** Тавсияларга кўра, дистал ўсмали обструкцияда ЭРХПГ орқали стентлаш ўт оқимини тиклашнинг асосий эндоскопик усулидир. Паллиатив даволашда ўз-ўзидан кенгаювчи металл стентлар қўлланади. ЭРХПГ муваффақиятсиз бўлганда, тегишли тажриба мавжуд марказларда ЭУС-БД тери орқали дренажлашдан афзал тавсия этилади. ЭУС-БДни бажариш имкони бўлмаса, трансгепатик дренаж муқобил йўл сифатида баҳоланади. Аралашувдан кейин билирубин динамикаси, холангит белгилари ва стент ўтказувчанлиги кузатилади. Қон кетиши, ўт оқиши ва стент дисфункцияси эҳтимоли усул танлашда эътиборга олиниши лозим. Декомпрессия ўсмани радикал даволаш ўрнини босмайди.

**Хулоса.** Ўсма генезли механик сариқликда кам инвазив декомпрессия анатомик шароит ва марказ имкониятларига мувофиқ танланиши керак. ЭРХПГ, ЭУС-БД ва трансгепатик дренажлашни изчил қўллаш даволашни индивидуаллаштиришга хизмат қилади.

## REFERENCES

1. World Health Organization. Global guidelines for the prevention of surgical site infection. — 2nd ed. — Geneva : World Health Organization, 2018. — 184 p. — ISBN 978-92-4-155047-5.


© 2026 Worldly Knowledge.

*Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.*

2. Berríos-Torres S. I., Umscheid C. A., Bratzler D. W. et al. Centers for Disease Control and Prevention Guideline for the Prevention of Surgical Site Infection, 2017 // JAMA Surgery. — 2017. — Vol. 152, № 8. — P. 784–791. — DOI: 10.1001/jamasurg.2017.0904.
3. Oybek K. PROBLEMS IN THE MACHINE TRANSLATION OF ECONOMIC TERMS AND CONCEPTS FOR OVERCOMING THEM //Новости образования: исследование в XXI веке. – 2026. – Т. 4. – №. 44. – С. 581-595.
4. Khazratkulov O. et al. CREATING A BILINGUAL THESAURUS OF SPORTS TERMINOLOGY (ENGLISH-UZBEK) //Altum International Conference Platform. – 2026. – №. 5. – С. 138-143.


© 2026 Worldly Knowledge.

*Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.*